

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління бізнес-процесами на підприємстві

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 10 жовтня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління бізнес-процесами на підприємстві
Викладач (-і)	Пилипів Надія Іванівна, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, д.е.н., проф.
Контактний телефон викладача	+380673444155
Е-mail викладача	nadiya.pylypiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Управління бізнес-процесами на підприємстві є комплексним дослідженням і на сьогодні знаходиться на межі різних наукових та практичних сфер: економіки підприємства, менеджменту, управлінського обліку, статистики, права тощо. Різноманітність явища дає змогу різним фахівцям зробити власний внесок.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві» є систематизована класифікація бізнес-процесів.</p> <p>Об'єктом вивчення є їх опис та аналіз суб'єктами підприємницької діяльності дасть можливість розробити систему оцінювання ефективності управління, яка може застосовуватись як до окремо взятої бізнес-процесу підприємства, так і до способу організації управління ними.</p> <p>Пререквізити: Економічна інформатика, Підприємницька діяльність, Торговельна діяльність, Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва</p> <p>Постреквізити: Інвестування, Інноваційна діяльність підприємства, Тренінг курсу Управління безпекою підприємства, Логістика, Організація зовнішньо-економічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві» є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів процесного управління основною діяльністю підприємств.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління бізнес-процесами у підприємстві» є сформувати у студентів теоретичні знання, навички та практичні вміння застосовувати методи аналізу бізнес-процесів підприємства, навчити майбутніх фахівців обґрунтовувати рішення стосовно управління ними для підтримки належного режиму її поточного функціонування.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати теоретичні основи управління бізнес-процесами у підприємстві, як вітчизняному, так і міжнародному; - знати основні методології опису бізнес-процесів підприємства, методи опису бізнес-процесів підприємства, що здійснює підприємницьку діяльність як вітчизняного, так і міжнародному ринках продукції; - знати особливості підготовки проекту опису бізнес-процесів; - знати методи аналізу бізнес-процесів діяльності підприємства, особливості оцінки ефективності бізнес-процесів у підприємстві, як вітчизняному, так і міжнародному за допомогою системи збалансованих показників; 	

студент повинен вміти:

- вміти використовувати теоретичні основи управління бізнес-процесами у підприємстві, що здійснює підприємницьку діяльність як вітчизняного, так і міжнародному ринках продукції;
- вміти використовувати методології опису бізнес-процесів підприємства;
- вміти здійснювати підготовку проекту опису бізнес-процесів;
- вміти застосовувати методи аналізу бізнес-процесів діяльності підприємства;
- вміти проводити оцінку ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК5 Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Результати навчання

ПРН4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 180 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин					
Лекції		28					
практичні заняття		32					
самостійна робота		120					
Ознаки навчальної дисципліни							
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)			Нормативний / вибірковий		
6	076 Підприємництво та торгівля	3			нормативний		
Тематика навчальної дисципліни							
Тема		кількість год.					
		Денна форма			Заочна форма		
		лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Процесний підхід до управління бізнес-процесами підприємства		4	4	16	2	2	26
Тема 2. Опис бізнес-процесів підприємства		6	6	24	2	2	26
Тема 3. Підготовка проекту опису бізнес-процесів на підприємстві		6	6	24	2	2	26
Тема 4. Аналіз бізнес-процесів діяльності підприємства		8	12	40	2	6	52
Тема 5. Оцінка ефективності бізнес-процесів підприємства за допомогою системи збалансованих показників		4	4	16	2	2	26
Усього годин		28	32	120	10	14	156
6. Система оцінювання навчальної дисципліни							
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен) Поточний контроль 0-30 балів; Самостійна робота 0-10 балів; Індивідуальне завдання 0-10 балів; Екзамен 0-50 балів.						
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзамен	Сума балів з навчальної дисципліни		
	Модуль 1	Модуль 2					
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	Екзаменаційна робота			
	Усне опитування, Презентації	Тестування (КРС)	Тестування				
	30 балів	10 балів	10 балів				
	50 балів			50 балів	100		
Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою							

Шкала оцінювання для екзамену			
університетська	національна		шкала ECTS (ЄКТС)
90 – 100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1-25		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) -тести із кожної теми</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації від 5 до 10 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста.</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 10 балів.</p>						
Практичні заняття	<p>Практичні заняття виконуються студентами у вигляді усних відповідей та у вигляді презентації від 8 до 10 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця.</p> <p>Оформляють слайди у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (попередньо презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Оцінка</th> <th style="text-align: center;">Умови отримання оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;">5 «відмінно»</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. </td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;">4 «добре»</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, </td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка	Умови отримання оцінки	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу,
Оцінка	Умови отримання оцінки						
5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 						
4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, 						

		<p>студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача;</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	<p>3 «задовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	<p>2 «незадовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
<p>Вимоги до контрольної роботи</p>	<p>Передбачено дві контрольні роботи, які виконуються під час семінарських заняттях (оцінки 2, 3, 4, 5). В умовах змішаного, дистанційного чи заочного навчання виконуються вдома (надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Контрольна робота № 1 проводиться на семінарському занятті за темою Економічна природа попиту й пропозиції у малому і середньому бізнесі у вигляді розв'язування задач за допомогою програми Excel.</p> <p>Контрольна робота № 2 проводиться на семінарському занятті за темою Витрати виробництва й прибуток в малому і середньому бізнесі у вигляді розв'язування задач за допомогою програми Excel.</p>	
<p>Самостійна робота</p>	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1.</p> <p>Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.</p>	
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за такі види робіт:</p> <p>Поточний контроль (максимум 30 балів).</p> <p>Самостійна робота (максимум 10 балів).</p> <p>Індивідуальне завдання (максимум 10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання</p>	

[D0%A3%D0%91%D0%9F.pdf](#)

6. Ніколайчук О.А. Н 67 Управління бізнес-процесами в туризмі [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.А. Ніколайчук ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, каф. туризму та країнознавства. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 45 с http://elibrary.donnuet.edu.ua/1657/1/2019_MR_Nikolaichuk_UBPT_bak.pdf

Наукові публікації

7. Functioning efficiency of the electricity market of the western region of Ukraine [Efektywnosc funkcjonowania rynku energii elektrycznej zachodniego regionu Ukrainy Pavlov, K., Pavlova, O., Kotsko, T., Shabala, O., Pylypiv N. Polityka Energetyczna, 2023, 26(2) p.p. 47-64. (SCOPUS, Q 3)

8. Maksymiv, Y.; Yakubiv, V.; Pylypiv, N.; Hryhoruk, I.; Piatnychuk, I.; Popadynets, N. Strategic Challenges for Sustainable Governance of the Bioeconomy: preventing Conflict between SDGs. Sustainability, 2021, 13(15):8308. <https://doi.org/10.3390/su13158308> (Scopus, Q2).

9. Пилипів Н. І. Стратегічні орієнтири розвитку біоенергетичного потенціалу сільськогосподарських підприємств під час переходу до циркулярної економіки / І. Б. Яців., М. Г. Ступень, Н. І. Пилипів, Д. І. Шеленко // Регіональна економіка 2019, №4(94). С. 144–151. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2019-4-14>.

10. Пилипів Н. І. Аналітичне забезпечення стратегії розвитку сільськогосподарського підприємства / Н. І. Пилипів., І. Д. Амброзяк // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". -2020. №9. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2020-9-6300>

11. Пилипів Н. І. Система управління сільськогосподарським підприємством / Н. І. Пилипів., І. Д. Амброзяк // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2020. №7(39). С. 59-63.

12. Пилипів Н.І. Стратегічні пріоритети розвитку територіальних громад / І.Ф. Баланюк., Н.І., Пилипів В.М. Якубів., Д.І. Шеленко., Л.С. Сас // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Вип. XV. 2020. С. 13-16.

13. Пилипів Н.І. Сучасні особливості розвитку логістичної системи залізничних перевезень / С.С. Гринкевич, З.О., Сірик, Н.І. Пилипів // Український журнал прикладної економіки та техніки.- 2021. -Том 6. -№3.- С. 146-151.

14. Тур О. В., Матусевич А. С. УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ. Ефективна економіка, 2018. №6 http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/59.pdf

Додаткові матеріали онлайн.

15. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>

16. Освіта.уа. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>

17. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

18. Автоматизоване управління бізнес-процесами підприємства [Електронний ресурс]. – URL: <http://inteltech.kiev.ua/uk/blogs/avtomatyzovane-upravlinnya-biznesprocesamy-pidpryyemstva>

19. Бізнес-процеси та документообіг [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.intalev.ua/ua/services/bp/>

20. Комплексне управління бізнес-процесами [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.kubp.com.ua>

Викладач
Пилипів Надія Іванівна,
завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки,
д.е.н., проф.